

Landskabet omkring Kirke Værløse er enestående og kan fortælle mange spændende historier.

Få andre steder i hovedstadsområdet kan man opleve så store højdeforskelle, med store bakker og dybe dale.

Disse landskaber er dannet under den sidste istid, og slugten ved Kollerkolle ned mod Furesø er et eksempel på resultatet af de enorme kræfter, der blev frigjort, da isen smeltede.

Efter istiden lå Kirke Værløse som en halvø mellem ådalene, og da vandstanden faldt, var landskabet præget af søer, som gradvist blev til tørvemoser.

Denne folder beskriver forslag til ture rundt omkring Kirke Værløse og omegn. Det vil forhåbentlig give lyst og inspiration til selv at gå på opdagelse.

Oplev blandt andet fuglelivet ved Præstesø og se landsbykirken i Kirke Værløse. Følg herfra Bunds å op til Oremosen, og gå langs gangbroerne og se tørvegrave.

God tur i området!

Praktiske oplysninger

Det markerede turforslag på kortet er 7,1 km lang. Der er dog flere muligheder for at afkorte turen ved at vælge alternative ruter, hvilket er markeret med lys grøn på kortet.

Der er mange muligheder for adgang til området, hvad enten du er i bil eller på cykel.

Turforslaget består både af befæstede stier og trampestier.

Befæstede stier er enten grusstier eller veje og er farbare for cykler, barnevogne og kørestole.

Trampestier er ikke farbare for cykler, barnevogne og kørestole.

På kortet kan du se, hvor trampestierne er, og eventuelt vælge en anden rute.

Grønne ture i Kirke Værløse og omegn

Kirke Værløse og Bunds å

Kirke Værløse hører til de ældste stednavne og omtales første gang i Roskildebispens jordebog omkring år 1370.

Landsbyens beliggenhed ved Bunds å har et middelalderligt præg med tæt bebyggelse i det åbne landskab. Den er områdets bedst bevarede landsby og som navnet antyder, er det en kirkeby. Landsbyen er en "forteby", hvor gårdene oprindeligt lå omkring en åben plads (forten). Der findes stadig mange af de gamle huse langs byens oprindelige gader, fortens midt i byen er dog i dag fuldt udbygget.

- 1 Kirke Værløse Kirke** er en klassisk romansk landsbykirke, bygget omkring år 1200. Prædikestolen og kirkens to klokker stammer fra midten af 1600-tallet, og de to klokker har således kaldt sognets folk til kirke gennem fire hundrede år.

Fra kirkens sydmur er der en stor slæt udsigt mod Flyvestation Værløse og det åbne land.

- 2 Bunds å** er ca. 3,5 km lang og løber som et grænsevandløb mellem Egedal og Furesø kommuner.

I foråret 2015 blev den sydligste del af Bunds å restaureret for at forbedre levevilkårene for planter, insekter og fisk, og samtidig sikre, at fiskene kan vandre op i vandløbet for at gyde.

Der blev bl.a. etableret en strømrønde med strømsten og gydegrus.

Oremosen

Oremosen er smukt beliggende i en fremtrædende tunneldal og rummer landskabelige, natur- og kulturhistoriske værdier. Mosen har fra 1800-tallet fremstået som et relativt åbent landskab med enge, kær og mindre tørvegrave.

Dette landskabsbillede har været nogenlunde uændret frem til 2. Verdenskrig, hvor man udnyttede store dele af mosen til tørvegravning.

Tørv (et lag af sammenpressede plantedele) blev brugt som brændsel, og blev gravet op fra mosens bund. Herefter blev de transporteret til tørrepladser og sat i hule småstakke, de såkaldte røjler. Luften mellem de enkelte tørv gjorde, at de kunne tørre helt færdigt.

Tørvegravning kom under krigen til at spille en stor rolle, og det er muligt, at græsningen i området af samme grund blev mindre. Det overordnede landskabsbillede var dog fortsat præget af mange tørvegrave, åbne kær, græssede områder og stedvis lidt pilekrat.

- 3** I 2008 har Furesø kommune reetableret en gammel **tørvegrav** i Oremosen. Formålet er at føre tørvegraven tilbage til tilstanden umiddelbart efter tørvegravningens ophør, og dermed skabe en lysåben sø, afgrænset i lige linjer mod omgivelserne og med lav bredvegetation, til gavn for både planter og dyr.

For at komme rundt i Oremosen kan du gå gennem klaplågerne og ad trampestier. Hvor det er hensigtsmæssigt, er der suppleret med gangbroer over de vådeste partier langs Snarevadsgrøften.

Fra stierne i Oremosen kan man gå langs Snarevadsgrøften til Ganløse Ore, et stort skovområde.

Reetablering af tørvegrav i 2008.

Præstesø

Præstesø var engang en del af Sønder sø, men blev tørlagt så jorden kunne udnyttes til landbrug. Landbruget blev siden opgivet og området udviklede sig til en sump dækket af tagrør og tæt pilekrat.

I 1990'erne har Københavns Amt genskabt en del af den tidligere sø og de åbne enge. I dag er søen hjemsted for ynglende gæs og viber, ligesom der på engene ved søen og bredderne er en artsrig vegetation af bl.a. langbladet ranunkel, kærfnokurt, og elfenbens-padderok.

Udsigt over Præstesø.

- 4 Fra **fugletårnet** ved søbredden kan fuglelivet i Præstesø og i pilekrattet studeres. For at komme op i tårnet skal man over en stente og krydse folden, hvor kvæg holder vegetationen lav. Her var bjørneklo tidligere et stort problem, men de græssende dyr har fået bugt med dem.

Du kan læse mere om fuglelivet i søen på Furesø kommunes skilt, som står ved fugletårnet.

- 5 **Eningshøj** er en gravhøj fra bronzealderen og ligger ca. 35 meter over havet. Gravhøjen er omgivet af et fint overdrev med hjertegræs, bugtet kløver og enghavre.

Fra højen er der en enestående udsigt over det kuperede landskab mellem Kirke Værløse og Værløse. Du kan læse mere om gravhøjen på Furesø kommunes tavle, som står ved krydset med de to stier, der afgrænser området ved Eningshøj.

- 6 De **grå okser**, som går i folden her, er med deres store horn og imponerende størrelse nemme at få øje på. De hjælper med at holde vegetationen i området nede, og på den måde skabe en bedre sammenhæng i landskabet.

Du kan læse mere om de grå okser og naturplejen i området på Furesø kommunes skilt, som står ved folden.

Fra stierne ved Præstesø er der stiforbindelse til Flyvestation Værløse.

Andre muligheder i Furesø kommune

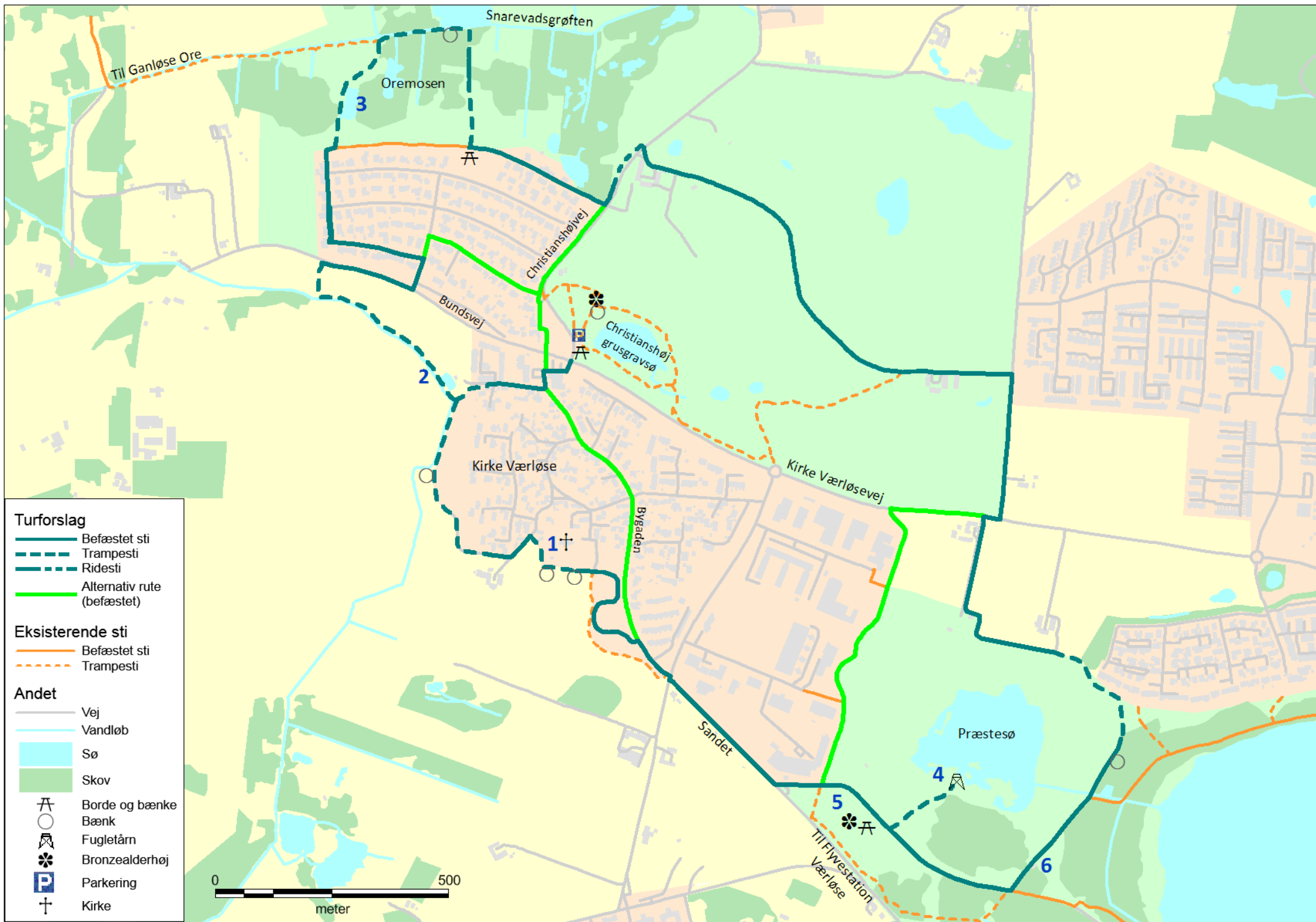
Har du fået blod på tanden findes der mange andre muligheder for at opleve naturen i Furesø kommune.

Prøv f.eks. **Farum Søsti**, en 10 km lang rute omkring Farum sø, der sætter fokus på en række spændende og truede arter herhjemme. For hver kilometer er der stillet en sten op med et relief af et dyr eller en plante. Alle arter er typiske for området.

Du kan også forbedre din kondi ved at prøve et **sundhedsspor**, enten i Hareskoven eller den østlige del af Farum. Hvert spor er mellem 1-2½ km lang og designet til at måle dit kondital.

Nord for Kirke Værløse findes **Farum Naturpark**, udpeget i 1942 som et sammenhængende område af afvekslende natur- og kulturlandskab.

Du kan læse mere om de forskellige tilbud under "Natur og Udeliv" på Furesø kommunes hjemmeside www.furesoe.dk

Snarevadsgården

Til Ganløse Ore

Oremosen

3

Christianshøjvej

Bundsvej

Christianshøj
grusgravsø

2

Kirke Værløse

1+

Bygaden

Kirke Værløsevej

Sandet

Præstesø

4

5

6

Til Flyvestation
Værløse